

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број Гж 4919/13
Дана: 9.1.2014. године
НОВИ САД

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Ђуре Тамаша, председника већа, Љиљане Цицмил и Милене Ковачевић, чланова већа, у правној ствари **предлагача Д. С.** из/, 1100 W.,, коју заступа пуномоћник В. М., адвокат у В., против **противника предлагача И. С.** из Б., ул. бр. ..., кога заступа пуномоћник А. Ђ., адвокат у Б., **ради признања стране судске одлуке**, одлучујући о жалби противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Панчеву пословни број Р 83/13 од 17.10.2013. године, у седници већа од **9.1.2014. године**, донео је

РЕШЕЊЕ

Жалба противника предлагача се **УСВАЈА**, па се решење Вишег суда у Панчеву пословни број Р 83/13 од 17.10.2013. године **УКИДА** и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Вишег суда у Панчеву пословни број Р 83/13 од 17.10.2013. године призната је пресуда Среског суда у Фаворитен Републике Аустрије број 6Ц1450/10Б од 14.11.2011. године, правноснажна 12.1.2012. године, којом је разведен брак парничних странака закључен године пред матичним уредом у В., уписан у МКВ под редним бројем .../... и правноснажно решење Среског суда Фаворитен број 6ПС50/12Д-4, одељења 6 Среског суда Фаворитен, Беч од 14.11.2011. године, правноснажно 5.6.2012. године, којим је малолетни А. С. поверен искључиво мајци Д. С., а одузето родитељско право и старатељство оцу И. С.

Против наведеног решења жалбу је благовремено изјавио противник предлагача из свих разлога предвиђених чланом 373. став 1. ЗПП.

Жалба је основана.

Испитујући побијано решење у смислу члана 386. у вези члана 402. ЗПП, овај суд је установио да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12) ЗПП.

Побијано решење не садржи разлоге о чињеницама битним за одлучивање, те су жалбени наводи којима се истиче да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12) ЗПП основани. Према

члану 94. став 2. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља ("Службени лист СФРЈ", бр. 43/82, 72/82 и 46/96) ако надлежни орган СРЈ (сада РС) сматра да се страна судска одлука односи на лично стање (статус) југословенског држављанина, таква одлука, да би била призната, подлеже преиспитивању по одредбама чл. 87. до 92. овог закона, а првостепени суд у образложењу побијаног решења не наводи разлоге о свим чињеницама које се испитују према члановима 87-92. ЗРСЗ, док разлози за признање решења Среског суда Фаворитен од 14.11.2011. године нису уопште наведени. Прва претпоставка за признање стране судске одлуке, према члану 89. ЗРСЗ, тиче се међународне надлежности суда који је одлуку донео, те је битно утврдити да ли се у споровима за развод брака, вршење и лишење родитељског права, а према чињеницама о држављанству, пребивалишту и боравишту парничних странака и млт. А. С., ради о искључивој надлежности домаћег суда. Првостепени суд није применио одредбе чланова 61. став 2, 66. и 69. ЗРСЗ због чега образложење пресуде ни не садржи разлоге о релевантним чињеницама, то јест о чињеницама о држављанству, пребивалишту и боравишту парничних странака и млт. А. у време доношења страних одлука чије се признање захтева. Друга претпоставка за признање стране судске одлуке је правноснажност одлуке према праву државе у којој је донесена, а коју доказује предлагач (члан 87. ЗРСЗ). Побијаном пресудом правилно је утврђено да су одлуке чије се признање тражи правноснажне. Трећа претпоставка за признање стране судске одлуке јесте да су туженом, овде противнику предлагача, у поступку у којем су донете одлуке чије се признање тражи обезбеђене минималне процесне гаранције, што значи да је суд дужан да утврди да ли је тужени добио шансу да активно учествује у поступку. Како је противник предлагача истакао да ни на који начин није био лично обавештен о вођењу било каквог поступка за развод брака и да му је онемогућено да учествује у поступку, првостепени суд је дужан да утврди да ли је противнику предлагача било омогућено да учествује у поступцима у којима су донете одлуке чије се признање захтева (члан 88. ЗРСЗ). У наведеном контексту суд би, пре свега, требало да утврди да ли су И. С. иницијални акти парница у којима су донете одлуке чије се признање захтева исправно достављени и да ли му је остављен довољно дуг рок за одговор. Доказ за исправно достављање и процену да ли је рок који је остављен туженом довољан не може бити садржина образложења одлука чије се признање тражи, већ доказ може доставити предлагач или првостепени суд може, у складу са чланом 101. став 2. ЗРСЗ, прибавити релевантне доказе од аустријског поступајућег суда, а путем Министарства правде и државне управе. Четврта претпоставка за признање стране судске одлуке, према члану 90. ЗРСЗ, је одсуство правноснажне домаће одлуке у истој правној ствари, одсуство признања неке друге стране одлуке донете у истој правној ствари и одсуство поступка у истој правној ствари који је пред домаћим судом започет раније од поступка започетог пред аустријским судом. О наведеним условима првостепени суд у образложењу пресуде не наводи разлоге. Пета претпоставка за признање стране судске одлуке је постојање узајамности (члан 92 ЗРСЗ), па како није било доказа да узајамност између Републике Србије и Републике Аустрије постоји и као није било сумње у постојање узајамности, првостепени суд је правилно претпоставио постојање узајамности. Шеста претпоставка за признање стране судске одлуке је да је страна одлука сагласна правилима нашег јавног поретка (члан 91. ЗРСЗ) актуелног у време признања стране одлуке на шта суд пази по службеној дужности. Имајући у виду да је одлукама чије се признање захтева разведен брак, да је млт. А. поверен мајци ради вршења родитељског права и да је И. С. лишен родитељског права, неопходно је да суд утврди да ли су одлуке донете у складу са начелима предвиђеним Уставом РС, начелима Породичног закона РС и основним начелима процесног права.

У складу са напред изнетим, овај суд је, применом одредбе члана 401. тачка 3. ЗПП, одлучио као у изреци.

—

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА- СУДИЈА

Ђура Тамаш с.р.

Зто: